

«Елорда даму» ЖШС
Бас директорының
2022 ж. «15» 06
№ 338/6 бұйрығымен
бекітілген

**«ЕЛОРДА ДАМУ» ЖШС СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ
ІС-ҚИМЫЛ ОБЛЫСЫНДАҒЫ САЯСАТЫ**

Нұр-Сұлтан қаласы, 2022 ж.

1. Арналымы және қолданылу облысы

1.1. «Елорда даму» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл саласындағы осы саясаты (бұдан әрі - Саясат) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлық әрекеттерге қарсы іс-қимыл саласындағы өзге де заңнамалық актілеріне, сондай-ақ «Елорда даму» ЖШС (бұдан әрі - Серіктестік) қызметін реттейтін ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес әзірленді.

1.2. Саясат белгілейді:

- 1) Серіктестікте сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттарын;
- 2) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу жөніндегі басқару және ұйымдастыру негіздерін;
- 3) ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары және оны орындау жөніндегі міндеттемелерді;
- 4) бұзушылық фактілері бойынша комплаенс тексерулер жүргізуді;
- 5) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі шараларды басым қолдануды;
- 6) қызметкерлердің Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерін, сондай-ақ Серіктестік қызметін регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды қатаң сақтауға бейілділігін қалыптастыруды;

1.3. Осы Саясаттың негізгі мақсаты Серіктестіктің лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлықтан бас тартатын және өзінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде адалдық пен сатылмаушылық қағидаттарын қамтамасыз ететін мінез-құлықтың, құқықтық мәдениеттің жоғары стандарттарына бейілділігін, іскерлік беделін нығайту және Серіктестікке деген сенімін арттыру болып табылады.

1.4. Осы Саясат Серіктестіктің барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің танысуы және мүлтіксіз сақтауы үшін міндетті болып табылады.

2. Терминдер мен анықтамалар

2.1. Осы Саясатта 1-кестеге сәйкес терминдер мен оларға сәйкес анықтамалар қолданылады.

1-кесте. Терминдер мен анықтамалар

әкімшілік-шаруашылық функциялар	әкімшілік-шаруашылық функциялар – Серіктестіктің балансындағы мүлкті басқаруға және оған билік етуге Қазақстан Республикасының заңында және Серіктестіктің ішкі құжаттарымен белгіленген тәртіппен берілген құқық;
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама	«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңы және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі өзге де нормативтік құқықтық актілер;
сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер	осы Заңда белгіленген және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуға бағытталған шектеулер;
жақын туыстар	ата-аналар (ата-аналар), балалар, асырап алушылар, асырап алынғандар, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сінділері, атасы, әжесі, немерелері.
сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау	Серіктестіктің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептерді анықтау және зерделеу жөніндегі қызметі;
мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға тенестірілген адамдар	Серіктестікте басқару функцияларын атқаратын адам, сатып алуды, оның ішінде мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілеттік берілген не мемлекеттік бюджет пен Қазақстан Республикасының Ұлттық қоры қаражатынан қаржыландырылатын жобаларды іріктеуге және іске асыруға жауапты, басшыдан төмен емес лауазымды атқаратын адам дербес құрылымдық бөлімше;

басқарушылық функцияларды орындайтын тұлға	Серіктестікте ұйымдық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды тұрақты, уақытша не арнайы өкілеттік бойынша орындайтын тұлға;
материалдық сыйақы	үшінші тұлғалардың пайдасына берілетін немесе қабылданатын материалдық құндылықтар, пайда немесе артықшылық;
мүдделер қактығысы	жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, мұндай жағдайда аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық міндеттерін орындамауына және (немесе) тиісінше орындамауына алып келуі мүмкін;
Сыбайлас жемқорлық	жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерін жеке өзі немесе делдалдар арқылы жеке өзіне не үшінші тұлғаларға мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында заңсыз пайдалануы, сол сияқты игіліктер мен артықшылықтарды беру арқылы осы адамдарды параға сатып алу;
сыбайлас жемқорлық тәуекелі	сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;
сыбайлас жемқорлық әрекеттері	лауазымды адам, Серіктестік қызметкері өзінің қызметтік жағдайын мүлік немесе өзге де игіліктер түрінде пайда алу мақсатында пайдалана отырып жасайтын қасақана әрекеттер (әрекет немесе әрекетсіздік);
сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық	бұл үшін заңда әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген, сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қайшы, кінәлі түрдегі іс-әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік);
контрагент	Серіктестік шарт/келісім жасасқан не жасасуды жоспарлап отырған жеке немесе заңды тұлға;
ұйымдастыру-өкімдік функциялары	Қазақстан Республикасының Заңында және Серіктестіктің ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен қызметкерлердің орындауы үшін міндетті бұйрықтар мен өкімдер шығаруға, сондай-ақ қызметкерлерге қатысты көтермелеу шаралары мен тәртіптік жазаларды қолдануға берілген құқық;
жауапты құрылымдық бөлімшесі	Серіктестіктің заң бөлімі;
сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	Серіктестіктің, оның лауазымды тұлғаларының және қызметкерлерінің өз өкілеттіктері шегіндегі сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру және олардың салдарларын жою жөніндегі қызметі;
сыбайлас жемқорлықтың алдын алу	Серіктестіктің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу арқылы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі;
өкілдік шығындар	қабылдау өткізуге, мәдени-ойын-сауық іс-шараларына қатысуға, буфеттік қызмет көрсетуге, аудармашының қызметтеріне ақы төлеуге және т.б. шығындар
қызметкер	Серіктестікпен еңбек қатынастарында тұрған және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын адам, сондай-ақ жұмысты орындау үшін азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша тартылатын өзге де

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы міндеттер

3.1. Саясат мынадай міндеттерді шешуді көздейді:

сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында бірыңғай саясат жүргізу;

Серіктестіктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінде кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділік түсінігін қалыптастыру;

Серіктестіктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерін, сондай-ақ үшінші тұлғаларды сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелін азайту;

осы Саясатқа 1-қосымшаға сәйкес сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің салдарын барынша азайтуға және жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу және енгізу;

Серіктестік қызметкерлерінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сондай-ақ Серіктестіктің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қызметін регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды қатаң сақтауға тәрбиелеу;

Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарында сыбайлас жемқорлық факторларының болуына жол бермеу;

жұмыстарды орындау және қызметтер көрсету кезінде ашықтықты, адал бәсекелестікті және объективтілікті қамтамасыз ету.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары

4.1. Серіктестікте сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары:

1) **сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік** – Серіктестік өз қызметін жүзеге асыру кезінде кез келген нысандар мен көріністерде сыбайлас жемқорлықтан толық бас тарту қағидатын ұстанады.

Сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидаты Серіктестік атынан немесе оның мүддесі үшін әрекет ететін лауазымды адамдар мен қызметкерлер үшін тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе қандай да бір делдалдық арқылы белгілі бір елде бизнес жүргізу практикасына қарамастан сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысуға қатаң тыйым салуды білдіреді;

2) **жоғары басшылықтың міндеттемесі** – Серіктестіктің бас директоры сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік мәдениетін қалыптастыруда шешуші рөл атқарады. Бас директор мен оның орынбасарлары сыбайлас жемқорлық көріністерінің кез келген нысандарына және барлық деңгейлерде ашық және тұрақты түрде келіспеушілік туралы мәлімдейді, осы қағиданы жеке мысалда көрсетеді, сақтайды және іске асырады;

3) **лауазымды адамдар мен қызметкерлердің тартылуы** – Серіктестік өзінің лауазымды адамдары мен қызметкерлерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың ережелері туралы хабардар етеді және олардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен рәсімдерді қалыптастыруға және іске асыруға, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті дамытуға, сондай-ақ лауазымды адамдардың Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауына белсенді қатысуын құптайды;

4) **жазаның сөзсіздігі** - Серіктестік атқаратын лауазымына, жұмыс өтіліне және өзге де жағдайларға қарамастан, олар сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар, өздерінің лауазымдық міндеттерін атқару кезінде сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттерін жасаған, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі серіктестіктің ішкі құжаттарын, оның ішінде жауапты құрылымдық бөлімшенің жазбалары мен жадынамаларын орындамаған жағдайда, Серіктестіктің лауазымды адамдары мен қызметкерлерін жазалаудың сөзсіздігі туралы мәлімдейді;

5) **осы Саясаттың заңдылығы мен қолданыстағы заңнамаға және жалпы қабылданған нормаларға сәйкестігі** - Серіктестік өз қызметін жүзеге асыруда Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын қатаң сақтайды және оның кез келген қолданылуы немесе әрекетсіздігі қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларына қайшы келмейді;

6) **сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдердің тиімділігі** - Серіктестік оларды іске асырудың қарапайымдылығын және елеулі нәтиже алуды қамтамасыз ететін рәсімдерді барынша ашық, түсінікті, орындалатын етуге ұмтылады. Серіктестік қолданыстағы бақылау рәсімдерінің тиімділігін бағалауды жүзеге асырады және тиімсіз болған жағдайда оларды жетілдіреді;

8) **мониторинг және бақылау** - Серіктестік сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің жай-күйіне мониторингті жүзеге асырады, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл бойынша енгізілген рәсімдердің сақталуын және олардың тиімділігін бақылайды;

9) **мүдделер қақтығысына жол бермеу** - Серіктестік мүдделер қақтығысы болған жағдайда, серіктестіктің лауазымды адамдары мен қызметкерлері серіктестікте шешімдер қабылдауға тікелей немесе жанама әсер етпеуі тиіс деп есептейді;

10) **тиісті қарап-тексеру** - Серіктестік контрагенттермен, жұмысқа кандидаттармен немесе өзге де үшінші тұлғалармен іскерлік қатынастар туындаған/жалғасқан кезде олардың сенімділігін және мүдделер қақтығысының болмауын уақтылы тексеруді жүзеге асыра отырып, тиісті қарап-тексеруді көрсетеді;

11) **көшбасшылық және үйлестіру** – Серіктестік сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет саласындағы мемлекеттік органдармен және ұйымдармен өзара іс-қимылды және ынтымақтастықты, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл процесінде іс-қимылдарды үйлестіруді қамтамасыз етеді.

5. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау

5.1. Серіктестік заңнамаға сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі бағалау жүргізеді.

5.2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру мен бағалаудың мақсаты сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтамау тәуекелдеріне ұшыраған және лауазымды адамдар мен қызметкерлердің жеке пайда алу мақсатында да, Серіктестіктің пайда алу мақсатында да сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау ықтималдығы жоғары серіктестіктің қызмет түрлері мен бизнес-процестерін анықтау болып табылады.

5.3. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру, бағалау сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау негізінде жүргізіледі.

5.4 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг мынадай шараларды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

1) Серіктестіктің негізгі ішкі құжаттарына және олардың жобаларына сыбайлас жемқорлықты (факторларды) көрсету үшін себептер мен жағдайлар жасауға ықпал ететін ережелердің болуы тұрғысынан бекітуге шығарылатын комплаенс-сараптама жүргізу және оларды жою жөнінде ұсыныстар әзірлеу;

2) Өзінің ішкі құжаттарын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың өзгеретін талаптарына жедел сәйкестендіру мақсатында серіктестіктің қызметіне ықпал ететін сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың мониторингі;

3) лауазымды адамдар мен қызметкерлер тарапынан сыбайлас жемқорлық көріністері фактілері бойынша жеке және заңды тұлғалардың өтініштерінің статистикасын зерделеу;

4) бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдардың мониторингі.

5.5. Серіктестіктің қызметі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісі болып табылады және мыналарды қамтиды:

1) іске асыру кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туындауы ықтимал бизнес-процестің "сыни нүктелерін" анықтау;

2) Серіктестіктің ішкі құжаттарының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамаға сәйкестігін талдау;

3) ішкі бақылау рәсімдерінің болуын немесе болмауын айқындау, қолданыстағы бақылау рәсімдерінің тиімділігін бағалау.

5.6. Серіктестік ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайту жөніндегі шараларды әзірлейді.

5.7. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру мен бағалауды жүргізу, оларды барынша азайту жөніндегі шараларды әзірлеу тәртібі заңнамамен және Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарымен регламенттеледі.

6. ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары және оны орындау жөніндегі міндеттемелер

6.1. ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес, жауапкершілік көзделген сыбайлас жемқорлық қылмыстар/құқық бұзушылықтар мыналар болып табылады (бірақ аталғандармен шектелмейді):

1) лауазымды адам сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иемдену немесе ысырап ету, егер бұл әрекеттер оның өзінің қызметтік жағдайын пайдалануына байланысты болса;

2) егер лауазымды адам осы іс-әрекет өзінің қызметтік жағдайын пайдаланумен ұштасқан болса, Қылмыстық жолмен алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті заңдастыру (жылыстату);

3) лауазымдық өкілеттіктерді теріс пайдалану, билікті немесе лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдалану;

4) кәсіпкерлік қызметке заңсыз қатысу;

5) пара алу, пара беру, паракорлыққа делдалдық ету;

6) қызметтік жалғандық;

7) қызмет бойынша әрекетсіздік;

8) билікті асыра пайдалану, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік;

9) алаяқтық;

10) жеке және заңды тұлғалардың заңсыз материалдық сыйақы беруі;

11) Серіктестіктің лауазымды адамы мен қызметкерлерінің заңсыз материалдық сыйақы алуы;

6.2. Серіктестік, оның лауазымды адамдары мен қызметкерлері өз қызметін жүзеге асыру кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларын, сондай-ақ осы Саясаттың қағидаттары мен талаптарын сақтауға міндетті. Осы Саясатты іске асыру кезінде Серіктестік оның лауазымды адамдары мен қызметкерлеріне тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе үшінші тұлғалар арқылы сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысуға тыйым салынатындығына, сондай-ақ:

1) пара беруді ұсыну, уәде ету немесе жүзеге асыру, яғни кез-келген адамды өзінің лауазымдық міндеттерін тиісінше орындамауға шақыру ниетімен кез-келген қаржылық немесе басқа пайда/артықшылық беру немесе уәде беру;

2) пара беруді талап етуге, қабылдауға немесе қабылдауға, яғни өзінің лауазымдық міндеттерін тиісінше орындамағаны үшін кез келген қаржылық немесе өзге де пайда/артықшылық алуға келісуге немесе келісуге;

3) колданыстағы заңнамада көзделгендерді қоспағанда, төлемдерді ұсынуға, уәде етуге немесе жүзеге асыруға, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға, оның ішінде шетелдік лауазымды адамдарға белгіленген рәсімдерді жеделдеткені немесе оңайлатқаны үшін сыйлықтар ұсынуға;

4) төлемдер белгіленген рәсімдерді жеделдету немесе оңайлату үшін пайдаланылуы мүмкін деген күдік болған кезде үшінші тұлғаларға төлемдер ұсынуға, уәде беруге немесе жүзеге асыруға құқылы;

5) жеке пайда алу үшін Серіктестікте (оның ішінде уақытша негізде) жұмысқа орналасуды ұсынуға, уәде беруге немесе ұсынуға;

6) ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарына және Серіктестіктің ішкі құжаттарына қайшы келетін сыйлықтар немесе қонақжайлық белгілерін беруге немесе алуға құқылы.

6.3. Серіктестіктің лауазымды адамдары өздерінің кәсіби қызметінде мынадай мінез құлық нормаларын қатаң сақтауға тиіс:

- 1) ҚР Заңнамасының және осы Саясаттың талаптарын орындауға міндетті;
- 2) іскерлік қатынастарда адал және әдепті болуға, лауазымдық міндеттерді орындаудың кез келген жосықсыз тәсілдерінен аулақ болуға;
- 3) Серіктестіктің беделін түсіруге қабілетті іс-әрекеттер жасауға жол бермеуге;
- 4) Серіктестіктің қызметтік жағдайын, құпия және инсайдерлік ақпаратты, материалдық және материалдық емес активтерін жеке мақсатта пайдаланбауға;
- 5) заңсыз әрекеттерге не олардың заңдылығы мен әдептілігіне қатысты күдік тудыруы мүмкін әрекеттерге жол бермеуге;
- 6) әріптестерінен сыбайлас жемқорлыққа қарсы жоғары құқықтық мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;
- 7) кәсіпкерлік қызметті және (немесе) табыс алуға байланысты өзге де қызметті жүзеге асыру барысында біреуге жәрдем көрсетуден қалыс қалуға;
- 8) басқа қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеуге және мұндай әрекеттерді көтермелемеуге;
- 9) мүдделер қақтығысы болған кезде лауазымдық міндеттерді жүзеге асырмауға;
- 10) Серіктестіктің жетекшілік ететін құрылымдық бөлімшелерінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру бойынша жұмыс жүргізуге;
- 11) өздерінің жақын туыстары, жұбайы (зайыбы) және (немесе) жекжаттары атқаратын лауазымдарға тікелей бағыныстағы лауазымдарды атқармауға, сондай-ақ жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) және (немесе) жекжаттарының тікелей бағынысындағы лауазымдарды атқармауға міндетті. Осы тармақшаның талаптарын бұзатын лауазымды адамдар, егер олар көрсетілген бұзушылық анықталған сәттен бастап үш ай ішінде оны өз еркімен жоймаса, осындай бағыныстылықты болдырмайтын лауазымдарға ауыстырылуға тиіс, ал мұндай ауыстыру мүмкін болмаған кезде осы қызметкерлердің бірі лауазымнан босатылуға немесе Басқару функцияларынан өзге де босатылуға жатады.

6.4. Серіктестік қызметкерлері міндетті:

- 1) Серіктестік мүддесінде немесе оның атынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасамауға және жасауға қатыспауға;
- 2) айналасындағылар Серіктестіктің мүддесі үшін немесе оның атынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға немесе жасауға қатысуға дайын деп түсіндіруі мүмкін мінез-құлықтан қалыс қалуға;
- 3) тікелей басшыға қызметкердің мүдделер қақтығысының туындау мүмкіндігі не туындағаны туралы хабарлауға міндетті. Өз іс-әрекеттерінің дұрыстығына немесе кез келген басқа мінез-құлық нормаларына күмән туындаған кезде Серіктестіктің лауазымды адамдары мен қызметкерлері Серіктестіктің Комплаенс-қызметінің басшысына жүгіне алады.
- 4) ҚР Заңнамасының және осы саясаттың талаптарын орындауға міндетті;
- 5) іскерлік қатынастарда адал және әдепті болуға, лауазымдық міндеттерді орындаудың кез келген жосықсыз тәсілдерінен аулақ болуға;
- 6) Серіктестіктің беделін түсіруге қабілетті іс-әрекеттер жасауға жол бермеуге;
- 7) Серіктестіктің қызметтік жағдайын, құпия және инсайдерлік ақпаратты, материалдық және материалдық емес активтерін жеке мақсатта пайдаланбауға;
- 8) заңсыз әрекеттерге не олардың заңдылығы мен әдептілігіне қатысты күдік тудыруы мүмкін әрекеттерге жол бермеуге;
- 9) кәсіпкерлік қызметті және (немесе) табыс табумен байланысты өзге де қызметті жүзеге асыру барысында біреуге жәрдем көрсетуден қалыс қалуға;
- 10) басқа қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеуге және мұндай әрекеттерді көтермелемеуге.

7. Қайырымдылық, демеушілік және саяси қызметке қатысу

7.1. Серіктестік өз қызметінде артықшылық алу немесе оны сақтау мақсатында қайырымдылық және демеушілік жобаларды қаржыландыруды жүзеге асырмайды.

7.2. Серіктестік, сондай-ақ лауазымды адамдар мен қызметкерлер өз қызметінде артықшылық алу немесе сақтау мақсатында саяси партияларды, қоғамдық бірлестіктерді қаржыландыруды жүзеге асырмайды.

7.3. Серіктестіктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне қоғамдық бірлестіктерге қатысқан кезде серіктестік үшін өз қызметінде артықшылық алу немесе сақтау мақсатында серіктестік атынан төлемдер ұсынуға, беруге, уәде беруге немесе жасауға, мүлік енгізуге, сыйлықтар беруге тыйым салынады.

7.4. Лауазымды адамдар мен қызметкерлер қоғамдық ұйымдарға қатысқаны үшін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес дербес жауапты болады.

8. Ресмилікті жеңілдету үшін төлем

8.1. Бұл Саясат ресмилікті жеңілдету үшін төлемдерді төлеуге немесе қабылдауға тыйым салады. Ресмилікті жеңілдету үшін төлем Серіктестіктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне әдеттегі рәсімдерді орындау немесе жеделдету үшін жасалған төлемдерді білдіреді. Ресмилікті жеңілдету үшін төлем мөлшері туралы ақпарат көпшілікке қол жетімді болатын қызметтердің ресми төлемдерінен өзгеше.

8. Сыйға тарту, сыйлықтар, өзге де қызметтер (назар белгілері) қабылдау

9.1. Серіктестік іскерлік сыйлықтармен, кәдесыйлармен алмасуды коммерциялық қызметті жүргізудің қажетті бөлігі және жалпы қабылданған іскерлік практика деп таниды. Серіктестік іскерлік сыйлықтар мен имидждік кәдесыйларға қатысты адалдық пен ашықтық ахуалын құптайды.

9.2. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес серіктестіктің лауазымды адамдары мен қызметкерлеріне, сондай-ақ осы адамдардың отбасы мүшелеріне, егер мұндай әрекеттер (әрекетсіздік) осы адамның қызметтік өкілеттігіне кіретін болса, материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе қызметтер көрсеткен адамдардың пайдасына осы адамның әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін берілетін материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе көрсетілетін қызметтерді алуға тыйым салынады. бұл өзінің лауазымдық жағдайына байланысты мұндай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал етуі мүмкін.

9.3. Лауазымды адамдардың және (немесе) олардың отбасы мүшелерінің хабарынсыз келіп түскен сыйлықтар мен ақша сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптарына сәйкес уәкілетті мемлекеттік органға өтеусіз берілуге/аударылуға жатады.

10. Белгіленген рәсімдер шеңберінде келіп түсетін жеке және заңды тұлғалардың өтініштерімен жұмыс

10.1. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мақсатында Серіктестік Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына және серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес келіп түсетін жеке және заңды тұлғалардың өтініштерімен жұмысты жүзеге асырады.

10.2. Бастамашылық ақпараттандыру шеңберінде келіп түсетін жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

11. Комплаенс тексерулер жүргізу тәртібі

11.1. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы хабарламалар бойынша Серіктестіктің бас директорының не оның орнындағы адамның шешімі бойынша комплаенс тексеру жүргізіледі.

11.2. Егер комплаенс тексерудің нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық фактісі анықталған жағдайда, еңбек қатынастарын бұзуға және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруге дейін сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидатын негізге ала отырып, түзету шараларын қабылдау, сондай-ақ бақылау рәсімдерін жетілдіру тергеудің аяқталуы болып саналады.

11.3. Серіктестік сыбайлас жемқорлық фактілері туралы келіп түскен анонимді хабарламалар бойынша тексеруді жүзеге асырмау құқығын өзіне қалдырады, өйткені келіп түскен ақпарат анық емес, ал көп жағдайда біреудің атын немесе қызметін масқаралау мақсатында ойдан шығарылған болуы мүмкін.

12. Жауапкершілік

12.1. Серіктестіктің лауазымды адамдары мен қызметкерлері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сыбайлас жемқорлық әрекеттерін, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасағаны үшін қылмыстық, әкімшілік, азаматтық-құқықтық және тәртіптік жауаптылықта болады.

12.2. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған адамдар заңды күшіне енген сот шешімі бойынша Серіктестікке материалдық залалды өтеуден босатылмайды.

12.3. Серіктестіктің лауазымды адамдары мен құрылымдық бөлімшелерінің басшылары өз өкілеттіктері шегінде осы Саясатта белгіленген ережелерді іске асыру жөніндегі қызметті ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты болады.

12.4. Серіктестіктің лауазымды адамдары мен қызметкерлері жұмысқа қабылдау кезінде осы Саясатқа № 2 қосымшаға сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулердің қабылданғанын жазбаша растауға міндетті.

12.5. Серіктестіктің лауазымды адамдары мен қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамада көзделген талаптарды орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамағаны үшін заңнамаға сәйкес жауапты болады.

12.6. Серіктестіктің лауазымды адамдары мен қызметкерлері өздерінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде:

- Саясатпен танысу, Саясатқа № 3 қосымшаға сәйкес Саясатты сақтау туралы растауға қол қоюы;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнаманы сақтау жөніндегі Серіктестіктің ішкі құжаттарын басшылыққа алуы;
- қызметкердің іскерлік қасиеттерін бағалау кезінде, оның ішінде оны жоғары тұрған лауазымға тағайындау, өзге де кадрлық мәселелерді шешу кезінде Саясаттың сақталуын ескеруі;
- Саясатта көзделген шектеулер мен талаптарды, оның ішінде сыйға тартуға, сыйлықтар алуға; қайырымдылық және демеушілік қызметке; саяси қызметке қатысуға; мемлекет өкілдерімен, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының күшіне енетін тұлғалармен, қоғамдық ұйымдармен, контрагенттермен, делдалдармен, үшінші тұлғалармен өзара іс-қимылды қатаң сақтауға; жанжалға жол бермеуге есептілікті жүргізуі;
- сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысуға қатаң тыйым салуды сақтау, оның ішінде "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасы Заңының қолданысына жататын адамдарға пара ұсынбауы, уәде бермеуі, пара бермеуі;
- пара сұрамауы және алмауы (коммерциялық пара);
- контрагенттердің немесе контрагенттердің қызметкерлерге/лауазымды тұлғаларға коммерциялық пара беруіне қатыспауы тиіс;
- әкімшілік, бюрократиялық және өзге де формальдылықтарды кез келген нысанда, оның ішінде ақша қаражаты немесе олардың баламалары, құндылықтар, көрсетілетін қызметтер немесе мүліктік және мүліктік емес сипаттағы өзге де пайда түрінде, қандай да бір тұлғаларға және коммерциялық және коммерциялық емес ұйымдарды, билік органдарын қоса алғанда, қандай да бір тұлғалардан немесе ұйымдардан төлемдер жасамауы; жергілікті өзін-өзі басқару органдары, "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының

Заңының күшіне енетін адамдар өздері үшін, Серіктестік үшін немесе үшінші тұлғалар үшін пайда алу мақсатында.

12. Қорытынды ережелер

12.1. Осы Саясат оны Серіктестіктің бас директоры не оны алмастыратын адам бекіткен күннен бастап күшіне енеді.

12.2. Осы Саясат Қазақстан Республикасының заңнамасына, сондай-ақ Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда өзгертуге жатады. Осы Саясатқа өзгерістер мен толықтыруларды Серіктестіктің бас директоры не оны алмастыратын тұлға бекітеді.

12.3. Іскерлік этиканың халықаралық стандарттарын, бизнесті жүргізудің ашықтығы мен ашықтығын сақтау үшін Серіктестіктің қызметкерлері/лауазымды адамдары Серіктестіктің ішкі құжаттарына сәйкес сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеудің барлық жағдайлары туралы Серіктестіктің Комплаенс-қызметін хабардар етуге тиіс.

12.4. Серіктестіктің басқа қызметкерлерінің/лауазымды адамдарының, сондай-ақ контрагенттердің іс-әрекеттерінің, ықтимал сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің және өзге де сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың, оның ішінде ұрлау, алаяқтық, паракорлық, коммерциялық пара алу, мүдделер қақтығысы және өзге де қызметкер/лауазымды адам, контрагент, акционер немесе өзге де адам әрекеттерінің заңдылығына күмәнданған жағдайда ашық диалог нысанында (оның ішінде анонимді түрде) Серіктестіктің Комплаенс-қызметіне өзінің күмәні туралы баяндау.

«Елорда даму» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V Заңының 10-бабының 2-тармағына, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және қоғамдық қатынастардың оқшауланған салаларындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі бекіткен сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Елорда даму» ЖШС (бұдан әрі - Серіктестік) әкімшілік-басқару персоналының және инженерлік-техникалық персоналының белгіленген ережелерді мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерін болдырмауға бағытталған іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты:

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеуге, құқықтық сауаттылықты және сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті арттыруға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеу.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың міндеттері болып табылады.

- қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын қалыптастыру;

- сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың жағымсыз салдарын болдырмау.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдану және орындау:

- Серіктестік қызметінде жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыру және функцияларын жүзеге асыру кезінде қолданылады;

- Серіктестіктің барлық қызметкерлерінің орындауы үшін міндетті;

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың тиісінше орындалмағаны үшін Серіктестік қызметкерлері дербес жауапты болады.

Серіктестік қызметкерлері мен лауазымды адамдарының мінез-құлық қағидалары.

1. Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар өз қызметінде міндетті:

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерін ашуға белсенді қатысуға және Қазақстан Республикасының

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының сақталуына дербес жауапты болуға;

- адал, әділ, қарапайым болу, жеке тұлғалармен, заңды тұлғалардың өкілдерімен және әріптестерімен қарым-қатынаста жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтау, сыпайылық пен әдептілік таныту;

- жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз ету;

- өз іс-әрекеттерімен және мінез-құлқымен қоғам тарапынан сынға себеп бермеуге, сын үшін қудалауға жол бермеуге, кемшіліктерді жою және өз қызметін жақсарту үшін сындарлы сынды пайдалануға;

- әріптестерінен жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;

- заңнамаға сәйкес келмейтін және Серіктестіктің мүдделеріне қайшы біреуге кіріс алуға байланысты кәсіпкерлік және өзге де қызметті жүзеге асыруға жәрдемдесуге бағытталған іс-әрекеттер жасаудан аулақ болу;

- жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыруын қиындататын әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеу;

- басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеу;

- заңды және жеке тұлғалардың ақшалай қаражатын, қызметтерін, сыйлықтарын, тауарларын қоса алғанда, өз функциялары мен лауазымдық міндеттерін орындағаны үшін сыйақы қабылдамауға;

- мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбау;

- жеке және заңды тұлғаларға «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» заңда көзделген ақпараттан бас тартпау;

- шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтерді таратпау;

- лауазымдық жағдайды теріс пайдалануға, негізсіз бюрократия көріністеріне, сондай-ақ дәрежелілік пен біржақтылық көріністеріне жол бермеу;

- Серіктестіктің құзыретіне кіретін мәселелермен жүгінген адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу;

- жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде ұйымдардың, серіктестік қызметкерлерінің және өзге де тұлғалардың қызметіне ықпал ету үшін лауазымдық жағдайды пайдаланбау және т.б.;

- заңдылық қағидатын басшылыққа алуға, ҚР Конституциясының, Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын сақтауға міндетті.

2. Өз құзыреті шеңберінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

- өз лауазымдық өкілеттіктеріне сәйкес функцияларды жүзеге асыру;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;

-сыбайлас жемқорлықтың белгілі болған фактілері туралы, сондай-ақ материалдарды жеделдетіп қарағаны немесе әуре-сарсаңға салғаны үшін қандай да бір пайда алуға итермелеу туралы басшылыққа дереу баяндау;

- әріптестеріне, басшыларына және өзге де лауазымды тұлғаларға сыйлықтар бермеуге және мүліктік пайда, игілік не артықшылық алу үшін қызметтік емес қызметтер көрсетпеуге;

- тікелей немесе тікелей басшыға мүдделер қақтығысының туындауы, қызметтік міндеттерін атқару кезінде жеке мүдделілік, сыбайлас жемқорлық мінез-құлқына көндіру және сыйлықтар алу туралы баяндау;

- жеке және заңды тұлғаларға артықшылық бермеуге, лауазымдық міндеттерін орындау кезінде олардың ықпалынан тәуелсіз болуға;

- орындау үшін алынған тапсырманың заңдылығына күмәнданғаны туралы тікелей басшыға жазбаша нысанда дереу хабарлау;

- жасалған немесе жасалатын сыбайлас жемқорлық әрекеті туралы басшылыққа дереу баяндау;

- бағынысты қызметкерлердің міндеттері мен өкілеттіктерінің көлемін нақты және нақты анықтау;

- мүдделер қақтығысына жол бермеуге, оларды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жою жөнінде шаралар қабылдауға;

- егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына қатысса, жоғары тұрған басшылыққа жүгіну;

- бағыныстағы қызметкерлер арасында еңбек жүктемесінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;

- олардың қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік таныту;

- қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызметтік жағдайды пайдаланбау;

- олардың қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік таныту.

3. Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарының жобаларын дайындау кезінде:

- ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу сатысында азаматтардың заңда белгіленген құқықтары мен бостандықтарын мүлтіксіз ескеру қажет;

- қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерге сәйкес ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын әзірлеу;

- ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау барысында Серіктестіктің және өзге де заңды тұлғалардың заңды мүдделерінің бұзылуына жол бермеуге;

- ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезінде Серіктестік құзыретінің шегінен шықпау;

- ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезінде жекелеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың мүдделері үшін нормалардың қабылдануына жол бермеуге.

4. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға байланысты сатып алуды жүзеге асыру кезінде лауазымды тұлғаларға:

- сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау;

- "Мемлекеттік сатып алу туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алуды өткізу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беруге;

- сатып алу процесінің ашықтығы мен ашықтығын қамтамасыз ету;

- сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу.

5. Серіктестік қызметі саласында туындайтын өзге де өзара қарым-қатынастар кезінде:

- сұрау салуларды қабылдаудан негізсіз бас тартуға, оларды қарау кезінде әуре-сарсаңға салуға және дұрыс емес мәліметтер беру фактілеріне жол бермеуге;

- жеке мүліктік және мүліктік емес пайда алу үшін өзінің лауазымдық өкілеттіктерін және онымен байланысты мүмкіндіктерді пайдаланбау;

- дөрекілік, адамның қадір-қасиетін қорлау, әдепсіздік, дұрыс емес мінез-құлық фактілеріне жол бермеу;

- туыстық, жерлестік және жеке адалдық белгілері бойынша кадрларды іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеуге, меритократия қағидаттарының сақталуын қамтамасыз етуге;

- нақты орындалмайтын немесе олардың лауазымдық міндеттерінен тыс, сондай-ақ заңнамаға қайшы келетін өкімдер бермеуге;

- Серіктестік қызметкерлерімен не тәуелді тұлғалармен ақшалай немесе өзге де мүліктік сипаттағы құмар ойындарға қатыспау;

- өздеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы Серіктестік және (немесе) құқық қорғау органдары басшылығының назарына дереу жеткізу;

- Қазақстан Республикасының Заңында тәртіптік, әкімшілік не қылмыстық жауапкершілік көзделген теріс қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеуге және т.б.;

- қызметтік емес немесе жеке тапсырмаларды орындау үшін Серіктестік қызметкерлерін тартуға жол бермеу;

- азаматтар мен заңды тұлғалардың құқықтарының, бостандықтары мен заңды мүдделерінің сақталуын және қорғалуын қамтамасыз етуге, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде олардың өтініштерін қарауға және олар бойынша қажетті шаралар қабылдауға;

- Серіктестік басшыларының тапсырмаларын, лауазымдық өкілеттіктері шегінде шығарылған бұйрықтары мен өкімдерін орындау;

- Серіктестік қызметкерлерінің жеке өміріне, ар-намысы мен қадір-қасиетіне қатысты мәліметтерді жария етпеу.

- Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектеулерді сақтау.

Серіктестік қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың сақталуын бақылау тиісті құрылымдық бөлімшелердің басшыларына жүктеледі.